

ומצאתי שורש לדברי רבינו הרי"ם
 בדברי הזהר פקודי [רמ"א, א] דכתב שם וז"ל,
 אית משכן ואית בית משכן כמה דאת אמר
 [ויקרא כו, יא] "ונתתי משכני בתוכם ולא
 תגעל נפשי אתכם", מאי משכני, משכנותיו
 דקבה"ו דלהוון גבייהו דישאל, מאי טעמא
 בגין דכתיב ולא תגעל נפשי אתכם וכו', בית
 המקדש איהו דיורא דניחא לעלמין וכו'
 משכן וכו' לנטלא מאתר לאתר וכלא ברזא
 דלעילא²⁹, עכ"ל. הרי דכתב דמקדש איהו
 קבוע ונייח במקום אחד, ומשכן איהו נוסע
 ממקום למקום וקבה"ו בגווייהו דישאל
 לקיים ולא תגעל נפשי אתכם. והן מרמזין
 על דברי רבינו הרי"ם ודו"ק, ודבריו ברורים
 ואמיתיים. וכן יגן עלינו כעת המשכן
 להכניע ולענוש כל המעיקים לישראל
 קדושים, ויתקדש שם שמים בזמן הזה
 אכ"ר, ודו"ק.

◇ ◇ ◇

כי ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה לילה בו
לעיני כל בית ישראל בכל מסעייהם [מ, לח]
 יש לדקדק מהו הלשון לעיני כל בית
 ישראל, וכי יש לבית עינים, לעיני כל
 ישראל הוי ל' למימר, כמו שמצינו בעלמא
 [שם ב, ז] "אשר עשה משה לעיני כל ישראל".
 וגם מהו הלשון תהיה שהוא לשון ציווי,
 ואש ה' בו לילה הוי ליה למימר.

ונראה דידוע דשבעה ענני כבוד היו
 משמשים את ישראל במדבר ועי"ז לא חסר
 להם דבר, וכמו שאמר משה לישראל [דברים
 ב, ד] "זה ארבעים שנה ה' אלקיך עמך לא
 חסרת דבר", ואמרו במדרש פ' בשלח [כא, י]
 שלא היו חסרים אלא להזכיר דבר והוא
 נברא לפנייהם, ר"ש אומר אפילו דבר לא היו
 חסרים אלא מי שהיה מהרהר בלבו דבר
 והוא נעשה שנאמר [תהלים עח, יח] "וינסו אל
 בלבבם לשאול אוכל לנפשם", והכל ה' ^י
 בשביל שילמדו תורה בלי מפריע. וכמו כן
 הוא בכל עת ועונה שאם יחזיקו בתורה ה'
 לא יחסר לישראל, וכמו שכתב רש"י בפ'
 בשלח [שמות טז, לב] בפסוק למשמרת
 לדורותיכם, בימי ירמיה כשהיה ירמיהו
 מוכיחם למה אין אתם עוסקים בתורה, והם
 אומרים נניח מלאכתנו ונעסוק בתורה
 מהיכן נתפרנס, הוציא להם צנצנת המן
 אמר להם "הדור אתם ראו דבר ה'" [ירמיה ב,
 לא], שמעו לא נאמר אלא ראו בזה נתפרנסו
 אבותיכם, הרבה שלוחין יש לו למקום
 להכין מזון ליראיו, עכ"ל. וזה הרמז דכמו כי
 ענן ה' על המשכן יומם ואש תהיה בו לילה,
 ר"ל דהשגחה העליונה ה' ניכר ע"י ענן ה'
 שהם ענני כבוד כדי שתהיה האש של תורה
 לילה, דלא איברי לילה אלא לגירסא [עירובין
 סה, א], זה יהיה לעיני כל בית ישראל, דייקא
 בית ישראל, שיהיה כל בית ישראל מושגח

29 ביאור דברי הזהר"ק: לכן יש משכן ויש בית, משכן הוא כמו שנאמר ונתתי משכני בתוכם, טעם
 הדבר למען ולא תגעל נפשי אתכם, מהו משכני, משכנותיו של הקב"ה שהוא שכינה ומחנותיו
 שישכנו וימצאו בישראל, מהו הטעם שגם במדבר שרתה השכינה במשכן התחתון, להראות שאין
 הקב"ה מואס בישראל אפילו שחטאו. ומה ההפרש בין המשכן לבין ביהמ"ק, אלא שהמשכן ה' ^י
 דומה למלך שבא אצל אוהבו ולא הביא כל המוני צבאותיו עמו, כי כדי שלא להטריח על אוהבו
 הוא בא אליו בצבא מועט, אבל בית הוא כאשר המלך מביא עמו את כל צבאותיו וכל המוניו לדור
 באותו הבית, וזהו ההפרש שבין משכן לבית, והנמשל הוא הביהמ"ק הוא דירה למנוחת עולמים
 בכל אותם מרכבות העליונות ובכל אותם הצורות של מעלה, ובכל המעשים שעשה שלמה הכל
 עשה כעין של מעלה כדי לחבר המעשים שלמטה שיהיו נעשים כעין של מעלה, אבל המשכן ה' ^י
 נעשה בצורות קטנות במעשים ובכלים קטנים כפי הראוי להשראת השכינה באותו זמן כדי לנסוע
 ממקום למקום דהיינו מבחינה לבחינה וממדינה למדינה, והכל ה' באר שלמעלה. (עפ"י מתוך
 מדבש).